ליקוטי הלכות — הלכות סוטה

עִנְיַן פָּרָשַׁת סוֹטָה, שֶׁהַמִּצְוָה לִכְתֹּב הַפָּרָשָׁה וּלְמָחֳקָהּ אֶל הַמַּיִם, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִבְדֶּקֶת הַסּוֹטָה:

עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַנַּ"ל (בְּהִלְכוֹת גִּטִּין הֲלָכָה א) "וּבְיוֹם הַבְּכּוּרִים" (בְּסִימָן נו). וְהַכְּלָל, שֶׁעַל-יְדֵי הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא שְׁמָא דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קוֹרִין אֶת חֵי הַחַיִּים וּמַמְשִׁיכִין חִיּוּת, דְּהַיְנוּ דַּעַת שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יוֹדְעִין שֶׁאֲפִלּוּ בְּתוֹךְ הַהַסְתָּרוֹת מְלֻבָּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַאֲזַי נִתְהַפְּכִין הַסְתָּרוֹת לְדַעַת וְתוֹרָה, וַאֲזַי אוֹרָיְתָא מַכְרֶזֶת קָמַיְהוּ וְכוּ', וּכְנֶגֶד מַלְכוּת דְּקֻדְשָׁה יֵשׁ מַלְכוּת הָרְשָׁעָה שֶׁהִיא מַלְכוּת עֲמָלֵק, אַךְ יֵשׁ כֹּחַ בְּמַלְכוּת דְּקֻדְשָׁה לְהוֹצִיא מִמַּלְכוּת הָרְשָׁעָה כָּל הַנִּיצוֹצוֹת דְּקֻדְשָׁה שֶׁבָּלְעָה וְעוֹשֶׂה מֵהֶם דַּעַת וְתוֹרָה וְכוּ', עַיֵּן שָׁם הֵיטֵב:

וְהִנֵּה הַהַסְתָּרוֹת זֶהוּ בְּעַצְמוֹ כֹּחַ מַלְכוּת הָרְשָׁעָה, כִּי כְּשֶׁהַמַּלְכוּת דְּקֻדְשָׁה בְּבְחִינַת הַסְתָּרוֹת אֲזַי חַס וְשָׁלוֹם יֵשׁ כֹּחַ לְמַלְכוּת הָרְשָׁעָה, אַךְ עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁהִיא, שְׁמָא דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְגַלִּין הַהַסְתָּרָה וְעוֹשִׂין מִמֶּנָּה תּוֹרָה, וְזֶהוּ בְּעַצְמוֹ הַכְנָעַת מַלְכוּת הָרְשָׁעָה, מַלְכוּת עֲמָלֵק כַּנַּ"ל:

וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁהִיא שְׁמָא דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּנַּ"ל, כִּי אֶת זֶה לְעֻמַּת זֶה, כִּי מַלְכוּת הָרְשָׁעָה, שֶׁהִיא כְּנֶגֶד מַלְכוּת דְּקֻדְשָׁה, הִיא בִּבְחִינַת מְחִיַּת שֵׁם, בִּבְחִינַת תִּמְחֶה אֶת זֵכֶר עֲמָלֵק, וִינִיקָתָהּ מִבְּחִינַת מְחִיקַת הַשֵּׁם חַס וְשָׁלוֹם, כִּי כְּשֶׁהַשֵּׁם שָׁלֵם אֲזַי הִיא נִכְנַעַת כַּנַּ"ל, אַךְ כֹּחָהּ חַס וְשָׁלוֹם, הוּא רַק כְּשֶׁאֵין הַשֵּׁם שָׁלֵם בִּבְחִינַת כִּי יָד עַל כֵּס יָהּ שֶׁאֵין שְׁמוֹ שָׁלֵם עַד שֶׁיִּמָּחֶה זִכְרוֹ. נִמְצָא, שֶׁיְּנִיקָתָהּ כְּשֶׁאֵין הַשֵּׁם שָׁלֵם חַס וְשָׁלוֹם, הַיְנוּ בְּחִינַת מְחִיקַת הַשֵּׁם, שֶׁזֶּה בְּחִינַת הַהַסְתָּרוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְחִיקַת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא הַשֵּׁם, כִּי הַהַסְתָּרָה הִוא בְּחִינַת נַעֲשֶׂה לוֹ כְּהֶתֵּר שֶׁנִּתְהַפֵּךְ וְנַעֲשֶׂה מֵאִסּוּר הֶתֵּר, וְלִפְעָמִים גַּם זֶה אֵין יוֹדְעִין, דְּהַיְנוּ בְּחִינַת הַסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְתָּרָה, שֶׁהוּא בִּבְחִינַת מְחִיקַת הַתּוֹרָה חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁאֵין יוֹדְעִין כְּלָל מִן הַתּוֹרָה עַל-יְדֵי הַהַסְתָּרוֹת, כְּמוֹ דָּבָר הַנִּמְחָק שֶׁאֵין יוֹדְעִין מֶה הָיָה כָּתוּב בּוֹ:

וְזֶה בְּחִינַת מְחִיקַת פָּרָשַׁת סוֹטָה שֶׁהִוא פָּרָשָׁה שֶׁל הַתּוֹרָה, כִּי הַבַּעַל מְחָיָב לְקַנֵּא לָהּ, דְּהַיְנוּ לְהוֹכִיחָהּ וּלְהַזְהִירָהּ שֶׁזֶּה בְּחִינַת תּוֹכָחָה שֶׁמֻּטָּל עַל כָּל אֶחָד שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּחִינַת מַלְכוּת כַּמּוּבָא שָׁם. וּכְשֶׁמּוֹכִיחָהּ וְאֵינָהּ שׁוֹמַעַת לוֹ וְנִסְתָּרָה וְכוּ', וְאָז הִיא בְּחִינַת הַסְתָּרָה, בְּחִינַת הִתְגַּבְּרוּת מַלְכוּת עֲמָלֵק עַל-יְדֵי חֵטְא הַסּוֹטָה שֶׁהוּא פְּגַם הַבְּרִית, כַּמּוּבָא, שֶׁהוּא מִתְגַּבֵּר עַל-יְדֵי אוֹתוֹ הַפְּגָם, כִּי כְּשֶׁהוּא מוֹכִיחָהּ וּמַזְהִירָהּ, דְּהַיְנוּ שֶׁמְּקַנֵּא לָהּ, אַל תִּסְתְּרִי. וְהִיא אֵינָהּ שׁוֹמַעַת לוֹ וְנִסְתָּרָה, הוּא בִּבְחִינַת עָבַר וְשָׁנָה וְכוּ', כִּי כְּשֶׁמְּקַנֵּא לָהּ מִסְתָּמָא רָאָה בָּהּ דָּבָר שֶׁאֵינוֹ הָגוּן שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה קִנֵּא לָהּ וְהוֹכִיחָהּ וְהִיא לֹא שָׁמְעָה וְשָׁבָה לְאַוְלָתָהּ וְנִסְתָּרָה עוֹד, וְזֶה בְּחִינַת עָבַר וְשָׁנָה נַעֲשֶׂה לוֹ כְּהֶתֵּר, שֶׁהוּא בִּבְחִינַת הַסְתָּרָה, כְּמוֹ שֶׁמּוּבָא שָׁם. וְזֶה "וְנִסְתָּרָה", 'וְנִסְתָּרָה' דַּיְקָא בְּחִינַת הַסְתָּרָה הַנַּ"ל שֶׁהַמַּלְכוּת בְּהַסְתָּרָה עַל-יְדֵי-זֶה , וַאֲזַי כְּשֶׁיֵּשׁ הַסְתָּרָה חַס וְשָׁלוֹם, אֲזַי הָאֱמֶת בְּהֶסְתֵּר וְהֶעְלֵם, כִּי זֶה עִקַּר הַהַסְתָּרָה בְּחִינַת וְהִסְתַּרְתִּי פָּנַי, וְהַפָּנִים הוּא הָאֱמֶת, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ נֵרוֹ יָאִיר כַּמָּה פְּעָמִים, כִּי הַהַסְתָּרָה הוּא שֶׁנִּתְהַפְּכָה הַתּוֹרָה וְנִסְתָּרָה עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מֵאִסּוּר הֶתֵּר חַס וְשָׁלוֹם, וְזֶהוּ הַסְתָּרַת הָאֱמֶת, כִּי הַתּוֹרָה הִיא בְּחִינַת תּוֹרַת אֱמֶת וּבָאָה בִּבְחִינַת הַהַסְתָּרָה עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מֵאִסּוּר הֶתֵּר, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת שֶׁקֶר, וּצְרִיכִין לְגַלּוֹת הַהַסְתָּרָה, דְּהַיְנוּ עַל-יְדֵי מַה שֶּׁיּוֹדְעִין שֶׁאֲפִלּוּ בְּתוֹךְ הַהַסְתָּרָה מְלֻבָּשׁ שָׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כַּנַּ"ל, וַאֲזַי נִתְגַּלֶּה הַהַסְתָּרָה וְנִתְגַּלֶּה הָאֱמֶת, וּכְשֶׁנִּתְגַּלֶּה הָאֱמֶת אֲזַי אוֹרָיְתָא מַכְרֶזֶת קָמַיְהוּ, "עַד מָתַי פְּתָיִים תְּאֲהֲבוּ פֶּתִי" וְכוּ', וַאֲזַי יֵשׁ דִּין וּמִשְׁפָּט בָּעוֹלָם, כִּי עַכְשָׁו הָאֱמֶת בְּהֶסְתֵּר, וְעַל-כֵּן הָרְשָׁעִים מַצְלִיחִין וְצַדִּיקִים יֵשׁ לָהֶם יִסּוּרִין, אֲבָל לֶעָתִיד שֶׁיִּתְגַּלֶּה הָאֱמֶת אָז, וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם בֵּין צַדִּיק לְרָשָׁע, וְאָז יִהְיֶה מַפֶּלֶת הָרְשָׁעִים עַל-יְדֵי שֶׁיִּתְגַּלֶּה הָאֱמֶת אָז, כִּי כְּשֶׁנִּתְגַּלֶּה הָאֱמֶת אֲזַי מִתְנַהֵג הָעוֹלָם בֶּאֱמֶת שֶׁרְשָׁעִים יִהְיֶה לָהֶם מַפָּלָה וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ בְּטוּב ה', וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה (סִימָן סו) שֶׁמַּפֶּלֶת הָרְשָׁעִים עַל-יְדֵי הִתְגַּלּוּת הָאֱמֶת. נִמְצָא, כְּשֶׁנִּתְגַּלֶּה הַהַסְתָּרָה וְנַעֲשֶׂה מִמֶּנָּה תּוֹרָה וְנִתְגַּלֶּה הָאֱמֶת אֲזַי אוֹרָיְתָא מַכְרֶזֶת קָמַיְהוּ, וַאֲזַי נַעֲשֶׂה קֵץ וָסוֹף, אוֹ שֶׁחוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה עַל-יְדֵי שֶׁשּׁוֹמְעִים כְּרוּז וְהַזְהָרַת הַתּוֹרָה שֶׁמַּכְרֶזֶת קָמַיְהוּ כַּנַּ"ל, אוֹ אִם עַד אֵלֶּה לֹא יִשְׁמְעוּ אֲזַי הַתּוֹרָה נוֹקֶמֶת בָּהֶם מֵאַחַר שֶׁהִזְהִירָה אוֹתָם וְלֹא שָׁמְעוּ בִּבְחִינַת אֵין עוֹנְשִׁין אֶלָּא

אִם כֵּן מַזְהִירִין, וְעַל-כֵּן עַד עַכְשָׁו שֶׁהָיָה בְּחִינַת הַסְתָּרָה וְלֹא שָׁמְעוּ כְּרוּז וְהַזְהָרַת הַתּוֹרָה לֹא הָיָה עֹנֶשׁ וּנְקָמָה תֵּכֶף, אֲבָל עַכְשָׁו שֶׁנִּתְגַּלָּה הַהַסְתָּרָה וְהַתּוֹרָה מַכְרֶזֶת וְצוֹעֶקֶת לִפְנֵיהֶם וּמַזְהֶרֶת אוֹתָם, עַל-כֵּן כְּשֶׁאֵינָם שׁוֹמְעִים נוֹקֶמֶת בָּהֶם, כִּי עַכְשָׁו נִתְגַּלָּה הָאֱמֶת, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה נְקָמָה בָּרְשָׁעִים תֵּכֶף כַּנַּ"ל:

כִּי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵם פּוֹעֲלִים וְעוֹשִׂים כָּל הַפְּעֻלּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, וּמִטִּבְעָהּ לָתֵת חַיִּים לַמְקַיְּמָהּ וְכֵן לְהֵפֶךְ, רַק כְּשֶׁהִיא בִּבְחִינַת הַסְתָּרָה אֲזַי נִסְתָּר הָאֱמֶת וְנִתְהַפְּכִין אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה חַס וְשָׁלוֹם, וְעַל-כֵּן אֵין נַעֲשֶׂה בָּהֶן מִשְׁפָּט וּנְקָמָה מִיָּד כַּנַּ"ל. וְעַל-כֵּן בְּסוֹטָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּחִינַת הַסְתָּרָה כַּנַּ"ל וְנִסְתָּר הָאֱמֶת שֶׁאֵין יוֹדְעִין שֶׁאִם נִטְמְאָה, עַל-כֵּן צְרִיכִין לְגַלּוֹת הַהַסְתָּרָה, וְזֶה עַל-יְדֵי שֶׁיּוֹדְעִין שֶׁגַּם בְּתוֹךְ הַהַסְתָּרָה מְלֻבָּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, דְּהַיְנוּ תּוֹרָה, עַל-כֵּן כּוֹתְבִין הַפָּרָשָׁה וּמוֹחֲקִין אוֹתָהּ אֶל הַמַּיִם, שֶׁזֶּה בְּחִינַת מְחִיקַת הַשֵּׁם חַס וְשָׁלוֹם, הַיְנוּ בְּחִינַת הַסְתָּרָה, הַיְנוּ שֶׁמַּרְאִין לָהּ הַפְּגָם שֶׁפָּגְמָה בְּחִינַת הַסְתָּרָה שֶׁגָּרְמָה, כִּי עַל-יְדֵי הָעֲבֵרוֹת שֶׁעַל יָדָם נַעֲשֶׂה אֶצְלוֹ מֵאסוּר הֶתֵּר הִיא כְּאִלּוּ מוֹחֵק אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, דְּהַיְנוּ אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל אוֹתוֹ הַלָּאו וְאוֹתָהּ הַפָּרָשָׁה הַמְדַבֶּרֶת מִזֶּה הַחֵטְא, וְעַל-יְדֵי שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם הֲרֵי הוּא כְּאִלּוּ מוֹחֵק אוֹתָהּ הַפָּרָשָׁה, שֶׁזֶּה בְּחִינַת הַסְתָּרָה, בְּחִינַת נַעֲשֶׂה לוֹ כְּהֶתֵּר וְכוּ' כַּנַּ"ל. וְעַל-כֵּן כָּאן בְּסוֹטָה עוֹשִׂין זֹאת בְּפֹעַל שֶׁמּוֹחֲקִין הַפָּרָשָׁה שֶׁלָּהּ, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת הַסְתָּרָה שֶׁמִּשָּׁם כֹּחַ מַלְכוּת הָרְשָׁעָה כַּנַּ"ל, אַךְ עַל-יְדֵי-זֶה בְּעַצְמוֹ שֶׁלּוֹקְחִין אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה וּמוֹחֲקִין אוֹתָם, עַל-יְדֵי-זֶה בְּעַצְמוֹ אָנוּ מַרְאִין שֶׁאֲפִלּוּ בְּתוֹךְ בְּחִינַת מְחִיקַת הַשֵּׁם חַס וְשָׁלוֹם, בְּחִינַת הַסְתָּרָה, גַּם שָׁם מְלֻבָּשִׁין אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהֲרֵי אָנוּ רוֹאִין בְּפֵרוּשׁ שֶׁזֶּה הַמְּחַק נַעֲשֶׂה מֵאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה. נִמְצָא, שֶׁגַּם כָּאן מְלֻבָּשִׁין אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וּכְשֶׁיּוֹדְעִין זֹאת אֲזַי נַעֲשֶׂה מֵהַהַסְתָּרָה דַּעַת, הַיְנוּ תּוֹרָה, וְזֶהוּ שֶׁמּוֹחֲקִין הַפָּרָשָׁה אֶל הַמַּיִם, כִּי הַמַּיִם הֵם בְּחִינַת חֶסֶד וָדַעַת, בְּחִינַת מִקְוֶה שֶׁמּוּבָא שָׁם בַּמַּאֲמָר הַנַּ"ל, בִּפְרָט מַיִם קְדוֹשִׁים שֶׁנִּתְקַדְּשׁוּ בַּכִּיּוֹר, וַאֲזַי מִבְּחִינַת מְחִיקַת הַשֵּׁם בְּחִינַת הַסְתָּרָה נַעֲשֶׂה דַּעַת, בְּחִינַת מַיִם קְדוֹשִׁים, וַאֲזַי כְּשֶׁנִּתְהַפְּכָה הַהַסְתָּרָה לְדַעַת אֲזַי נִתְגַּלָּה הָאֱמֶת, וַאֲזַי הַמַּיִם בּוֹדְקִין אוֹתָהּ, דְּהַיְנוּ הַדַּעַת וְהַתּוֹרָה שֶׁנִּתְגַּלָּה מִתּוֹךְ הַהַסְתָּרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת תּוֹרַת אֱמֶת הִיא מְבָרֶרֶת הָאֱמֶת אִם נִטְמְאָה הִיא נוֹקֶמֶת בָּהּ מִיָּד עַל-יְדֵי שֶׁנִּתְגַּלָּה הָאֱמֶת מִתּוֹךְ הַהַסְתָּרָה כַּנַּ"ל וְאִם לָאו נִתְוַסֵּף לָהּ חַיִּים וְטוֹבָה עַל-יְדֵי-זֶה , כִּי עַל-יְדֵי הִתְגַּלּוּת הַהַסְתָּרָה נִמְשָׁךְ חַיִּים וַאֲרִיכוּת יָמִים לְמַלְכוּת דִּקְדֻשָּׁה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם:

וְעַל-כֵּן הַכֹּהֵן אוֹמֵר בְּפֶה מָלֵא הַשְׁבוּעָה, וּמְפָרֵשׁ דְּבָרָיו, אִם שָׂטִית וְאִם לֹא שָׂטִית וְכוּ', כְּדֵי לְגַלּוֹת הַהַסְתָּרָה עַל-יְדֵי שֶׁמּוֹצִיא מִפִּיו דִּבּוּרֵי הַתּוֹרָה וְאוֹמֵר בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הַפָּרָשָׁה, אִם שָׂטִית וְאִם לֹא שָׂטִית. כִּי הַהַסְתָּרָה הִיא שֶׁמְּהַפְּכִין דִּבְרֵי אֱלֹקִים חַיִּים וְעוֹשִׂין מֵאסוּר הֶתֵּר חַס וְשָׁלוֹם, אֲבָל הַכֹּהֵן מְבָרֵר הָאֱמֶת וּמְהַפֵּךְ הַהַסְתָּרָה כַּנַּ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת כִּי תִשְׂטֶה אִשְׁתּוֹ. וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (סוֹטָה ג), אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבֵרָה אֶלָּא אִם כֵּן נִכְנַס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת, כִּי הִיא מִתְרַחֶקֶת מִן הַחִיּוּת שֶׁהוּא הַדַּעַת כַּנַּ"ל, וְעַל-כֵּן נִקְרֵאת שׂוֹטָה בְּחִינַת רוּחַ שְׁטוּת הֵפֶךְ הַחִיּוּת שֶׁהוּא הַדַּעַת, כִּי הַחָכְמָה תְּחַיֶּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם, כִּי כָל חִיּוּתָהּ מִבַּעְלָהּ כַּנַּ"ל שֶׁהוּא מַמְשִׁיךְ לָהּ חִיּוּת וָדַעַת כַּנַּ"ל, וּכְשֶׁנִּסְטֵית לְאַחַר, נִפְרֶדֶת מֵחִיּוּתָהּ, וְעַל-כֵּן הִיא בִּבְחִינַת רוּחַ שְׁטוּת הֵפֶךְ הַחִיּוּת שֶׁהוּא הַדַּעַת כַּנַּ"ל:

וְעַל-כֵּן אֵין כָּל זֶה נוֹהֵג רַק בַּמִּקְדָּשׁ וְעַל-יְדֵי הַכֹּהֵן, כִּי הַבַּיִת הַמִּקְדָּשׁ הוּא בְּחִינַת דַּעַת כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ גֵּרוֹ יָאִיר, (סִימָן יג) כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (בְּרָכוֹת לג), כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דֵּעָה כְּאִלּוּ נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו. וְעַל-כֵּן שָׁם יְכוֹלִין לִנְהֹג דִּין סוֹטָה, כִּי שָׁם יְכוֹלִין לְגַלּוֹת הַהַסְתָּרָה עַל-יְדֵי הַדַּעַת שֶׁבְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְעַל-יְדֵי הַכֹּהֵן אִישׁ חֶסֶד שֶׁהוּא בְּחִינַת חָכְמָה וָדַעַת, כִּי הַדַּעַת תָּלוּי בְּחֶסֶד, כְּמוֹ שֶׁמְּבֹאָר שָׁם, וְעַל-כֵּן הַתּוֹרָה נִמְסְרָה לַכֹּהֲנִים בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים לג), "יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב". וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב, "כִּי שִׂפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ דַּעַת וְתוֹרָה וְכוּ'" (מַלְאָכִי ב), וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שֶׁהֵם זוֹכִין לְתוֹרָה עַל-יְדֵי-זֶה הֵם יְכוֹלִין לְגַלּוֹת הַהַסְתָּרָה כַּנַּ"ל:

יְהִי רָצוֹן שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן:

חֲזַק חֲזַק וְנִתְחַזֵּק: